

Remissvar
11 april 2013
Dnr. 6-4-13

Miljödepartementet

Naturvårdsverkets rapport 6537 – Underlag till en färdplan för ett Sverige utan klimatutsläpp 2050

SAMMANFATTNING

För att kunna nå visionen om ett Sverige utan nettoutsläpp av växthusgaser till 2050 är det viktigt att konkretisera vad detta innebär i termer av utsläppsminskningar och vilka styrmedel som behövs för att nå dessa utsläppsminskningar. Konjunkturinstitutet (KI) stödjer Naturvårdsverkets förslag om att utsläppsmål bör formuleras för år 2030 och 2040 och att vägen till 2050 regelbundet bör följas upp och utvärderas.

Oavsett hur målet specificeras krävs en omfattande omställning av samhället för att nå de utsläppsminskningar som krävs. Kostnaden för att uppnå visionen till 2050 beror på vilka styrmedel som väljs. KI vill framförallt kommentera aspekter som har med styrmedlens kostnadseffektivitet att göra. Enligt uppdragstexten skulle Naturvårdsverkets analys av styrmedels kostnadseffektivitet utföras i samråd med KI. Samrådet resulterade i en reservation på grund av att rapporten saknade sådana analyser.

Enligt regeringens uppdrag skulle Naturvårdsverket i sitt underlag

- redovisa utsläppsbanor inom olika sektorer fram till 2050
- föreslå förändringar i styrmedel eller ytterligare styrmedel för att visionen för 2050 ska kunna uppnås så kostnadseffektivt som möjligt
- redovisa den beräknade effekten av ytterligare styrmedel i form av reviderade utsläppsbanor fram till 2050.

Kostnadseffektivitet är en viktig princip vid val av miljöpolitiska styrmedel eftersom den innebär att den miljö kvalitet som väljs uppnås till minsta möjliga kostnad. I praktiken innebär det att om vi har fem olika styrmedel att välja mellan, som kan åstadkomma lika stor utsläppsminskning, så ska vi välja det styrmedel som är minst kostsamt. En analys av styrmedels kostnadseffektivitet handlar således om att relatera olika åtgärds kostnader till ett specifikt mål.

Ett nödvändigt villkor för kostnadseffektivitet är att styrmedlet säkerställer att alla aktörer möts av samma pris. I de fall då styrmedlet är utformat som en prislapp i form av likformiga skatter och subventioner är det enkelt att avgöra om detta villkor är uppfyllt. I andra fall krävs en fördjupad analys. Till viss del skulle detta kunna göras

genom att utnyttja tidigare analyser på området. För att veta hur stora utsläppsminskningar som kan åstadkommas i olika sektorer behöver man även försöka uppskatta styrmedlens effekter på utsläppen.

Naturvårdsverket har identifierat ett brett spektrum av åtgärder och styrmedel som berör den politiska beslutsprocessen, sektorsövergripande styrmedel samt sektors-specifika styrmedel. Dessa styrmedel har dock inte kostnadseffektivitetsanalyserats av Naturvårdsverket. Konjunkturinstitutet beklagar att kostnadseffektivitetsanalysen fått så litet utrymme i färdplansuppdraget. Naturvårdsverket har inte heller analyserat vilka utsläppsminskningar dessa styrmedel kan åstadkomma. Bristen på kostnadseffektivitetsanalyser innebär att Naturvårdsverket enbart kunde föreslå vidare utredningar av styrmedel och styrmedelsförändringar. Detta resulterar i ett underlag till färdplan som inte svarar mot de krav som ställdes i regeringsuppdraget och därför är svagare än det hade kunnat vara.

Mot denna bakgrund är det särskilt anmärkningsvärt att Naturvårdsverket föreslår att den nationella politiken i form av propositioner, statliga offentliga utredningar och skrivelser bör miljö- och klimatbedömas. Att göra miljö- och klimatbedömningar innebär bland annat att göra uppskattningar av de olika förslagens konsekvenser på utsläppen av växthusgaser vilket är precis det som saknas i Naturvårdsverkets eget underlag till färdplan. Det är rimligtvis lättare att uppskatta miljö- och klimatkonsekvenserna av de klimatpolitiska förslagen i Naturvårdsverkets utredning än att göra miljö- och klimatbedömningar av förslag på andra politikområden.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Mats Dillén. Föredragande har varit Eva Samakovlis.

Mats Dillén

Eva Samakovlis